

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **V. B. N.**, zastoupen Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 834/8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Odbor azylové a migrační politiky, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 5. 2020, č. j. OAM-121/ZA-ZA11-HA13-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 4. 11. 2020, č. j. 42 Az 4/2020 – 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce do České republiky přicestoval v listopadu 2003. Dne 9. 2. 2020 podal žádost o udělení mezinárodní ochrany. K žádosti uvedl, že je ženatý (manželka získala české občanství), a má jedno dítě (narozené X). Manželka je v 7. měsíci těhotenství. Jako důvody své žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že v České republice žije jeho žena a dítě, kteří mají české občanství. Syn je malý, žena před porodem a potřebují ho. Dále uvedl, že ve Vietnamu je vir SARS-CoV-2.

[2] Dále uvedl, že o mezinárodní ochranu žádá z toho důvodu, že žalovaný povolení k přechodnému pobytu nebo sloučení rodiny se synem zamítl. Do roku 2018 měl platné povolení k trvalému pobytu, ale to mu bylo z důvodu spáchání trestné činnosti zrušeno. K trestné činnosti, za kterou byl odsouzen, uvedl, že se jednalo o drogy. Byl odsouzen k trestu odnětí svobody ve výměře 8 let a po 4 letech byl z vězení podmíněně propuštěn.

[3] Žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 5. 2020, č. j. OAM-121/ZA-ZA11-HA13-2020, E. č. B009370 (dále jen „napadené rozhodnutí“), žalobci neudělil mezinárodní ani doplňkovou ochranu. Zejména zdůraznil, že žalobce spáchal zvlášť závažný zločin dle § 15a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[4] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou krajský soud zamítl. V rozsudku uvedl, že hlavním důvodem pro podání žádosti o mezinárodní ochranu byla legalizace pobytu na území České republiky. Soud neshledal žádný důvod zvláštního zřetele hodný k udělení azylu z humanitárních důvodů. Institut mezinárodní ochrany nemůže nahrazovat pobytová oprávnění ani v otázce zásahu do soukromého života. Udělení doplňkové ochrany je v daném případě vyloučeno pro spáchání zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy jako „hlava“ organizované (zločinecké) skupiny. Irelevantní je proto i tvrzení o opatřeních souvisejících s pandemií viru SARS-CoV-2.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl jeho zrušení. Konkrétně stěžovatel namítá, že neudělení azylu může být v souvislosti s dopady spojenými s opatřeními proti šíření viru SARS-CoV-2 (zákaz vycestování jeho manželky a dětí do Vietnamu nebo omezení letecké dopravy) důvodem jeho dlouhodobého nebo dokonce trvalého oddělení od manželky a dětí. Úvahy soudu k humanitárnímu azylu považuje stěžovatel za nepřezkoumatelné. Stěžovatel byl již pravomocně odsouzen, nikoliv důvodně podezřelý ze spáchání zvlášť závažného zločinu, ustanovení § 15a zákona o azylu na něj tudíž nedopadá. Za nepřezkoumatelnou považuje žalobce i úvahu žalovaného o povaze „vážného zločinu“, který musí být odůvodněn individuálními skutkovými okolnostmi konkrétního trestného činu. Krajský soud v této souvislosti toliko uvedl, že i spáchání vážného zločinu spadá do aplikačního rámce § 15a zákona o azylu.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření odkázal na konkrétní závěry krajského soudu, se kterými se ztotožnil, a navrhl kasační stížnost jako nepřijatelnou odmítnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, a dospěl k závěru, že kasační stížnost je podána oprávněnou osobou, včas a je přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je však také její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výklad institutu přijatelnosti a výčet jeho typických kritérií Nejvyšší správní soud vymezil již v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, na jehož odůvodnění pro stručnost nyní odkazuje. V projednávané věci kasační stížnost vlastní zájmy stěžovatele nepřesáhla. Na jím vznesené otázky dává ustálená judikatura odpověď, jak bude uvedeno dále.

[8] Nejprve se soud zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozsudku. Dospěl přitom k závěru, že krajský soud se věnoval podstatě žalobní argumentace, byť jsou jeho závěry místy velmi stručné, sledují ustálenou judikaturu správních soudů.

[9] Institutem humanitárního azylu se kasační soud zabýval již v řadě svých rozhodnutí (srov. rozsudky ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003 – 65, ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 – 48, ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 – 55, ze dne 19. 5. 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 – 52, ze dne 31. 3. 2010, č. j. 6 Azs 55/2009 – 71, či usnesení ze dne 28. 8. 2013, č. j. 3 Azs 14/2013 – 16, ze dne 8. 4. 2016, č. j. 6 Azs 34/2016 – 30, ze dne 22. 2. 2017, č. j. 6 Azs 17/2017 – 28). Z této judikatury vyplývá, že je na uvážení správního orgánu, zda humanitární azyl udělí či nikoliv, přičemž míra volnosti správního uvážení je limitována pouze zákazem libovůle. Dle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 8. 2019, č. j. 2 Azs 65/2018 – 31, „[n]elze připustit, aby humanitární azyl byl žadatelům, kteří se dopustili vážného zločinu, pravidelně udělován proto, že jejich děti či jiní rodinní příslušníci, s nimiž žadatel žije, dlouhodobě žijí a jsou zakořeněni v ČR či že je zde zakořeněn sám stěžovatel.“ Rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany navíc přímo nevede k nutnosti stěžovatele opustit území České republiky. Stěžovatel spáchal vážný zločin, pro který mu bylo odňato pobytové oprávnění. Uložily-li mu správní orgány povinnost vycestovat či ho přímo vyhostily, bylo důvodem jejich postupu právě spáchání vážného zločinu a s tím spojená ztráta pobytového oprávnění, přičemž mezinárodní ochrana neslouží jako alternativa k pobytovému oprávnění. Dopady na soukromý a rodinný život stěžovatele jsou v takových případech zkoumány právě v pobytových řízeních či v rámci zásahových žalob proti povinnosti opustit území (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019 – 39). Soud připomíná, že se stěžovatelem je ohledně pobytového titulu vedeno řízení před Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 3 Azs 114/2020.

[10] Výkladem pojmu „vážný zločin“ se správní soudy již v minulosti opakovaně zabývaly (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 30. 8. 2016, č. j. 49 Az 71/2015 – 26, č. 3537/2017 Sb. NSS; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016 – 28, č. 3546/2017 Sb. NSS, usnesení téhož soudu ze dne 6. 6. 2019, č. j. 2 Azs 373/2018 – 41; ze dne 20. 12. 2018, č. j. 2 Azs 248/2018 – 26; ze dne 18. 7. 2018, č. j. 6 Azs 108/2018 – 28; ze dne 28. 5. 2020, č. j. 1 Azs 26/2020 – 43; ze dne 20. 7. 2020, č. j. 9 Azs 153/2020 – 24, či rozsudek z téhož dne, č. j. 9 Azs 131/2020 – 23).

[11] Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy může spadat pod pojem „vážný zločin“ (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2020, 1 Azs 244/2020 – 33), přičemž žalovaný i krajský soud se touto otázkou a individuálním posouzením okolností spáchání trestného činu zabývali (srov. bod [14] usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2020, č. j. 3 Azs 354/2019 – 34). Důvodné podezření zahrnuje i spáchání vážného zločinu (srov. zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016 – 28). Jelikož žalovaný správně užil § 15a zákona o azylu, nemusel se již zabývat důvody pro udělení doplňkové ochrany, jak správně uzavřel krajský soud.

[12] Nejvyšší správní soud tedy neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, a proto ji odmítl pro nepřijatelnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[13] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle § 60 odst. 3 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. února 2021

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu